

Παρουσιάζεται το έργο του Σεβ. Σουηδίας για τον Άγιο Νεκτάριο

[Οικουμενικό Πατριαρχείο](#) / [Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου](#)

Στις 6 Νοεμβρίου 2019, θα παρουσιαστεί για πρώτη φορά το δίτομο έργο του Μητροπολίτη Σουηδίας και πάσης Σκανδιναβίας, Κλεόπα Στρογγύλη, για τον Άγιο Νεκτάριο (στην ελληνική και αγγλική γλώσσα), με τίτλο «Ο Άγιος Νεκτάριος Κεφαλάς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως».

Το ethnos.gr (Ρεπορτάζ: Μαρίνα Ζιώζιου) προδημοσιεύει υλικό της παρούσας επετειακής επιστημονικής μελέτης, καθώς και τη σχετική επιστολή του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου και τον χαιρετισμό του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερωνύμου.

Η εκδήλωση οργανώνεται από την Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος και την Ιερά Μητρόπολη Ύδρας, Σπετσών και Αιγίνης για τα 100 χρόνια από την κοίμηση του Αγίου. Η παρουσίαση θα γίνει στην Αίθουσα της Γενναδίου Βιβλιοθήκης.

Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος αποφάσισε το έτος 2020 να είναι αφιερωμένο στον Άγιο εκείνον, που ανέδειξε η Ορθοδοξία μας στους έσχατους καιρούς, τον πολυθαύμαστο Νεκτάριο, Μητροπολίτη Πενταπόλεως της Αιγύπτου, διευθυντή της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής των Αθηνών και κτήτορα της

ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Αιγίνης, λόγω της επετείου συμπληρώσεως εκατόν ετών από την κοίμησή του.

ΕΘΝΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΕΛΛΑΔΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

f

A+

Οικουμενικό Πατριαρχείο και

Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας

της Ελλάδος ενώνουν τις δυνάμεις

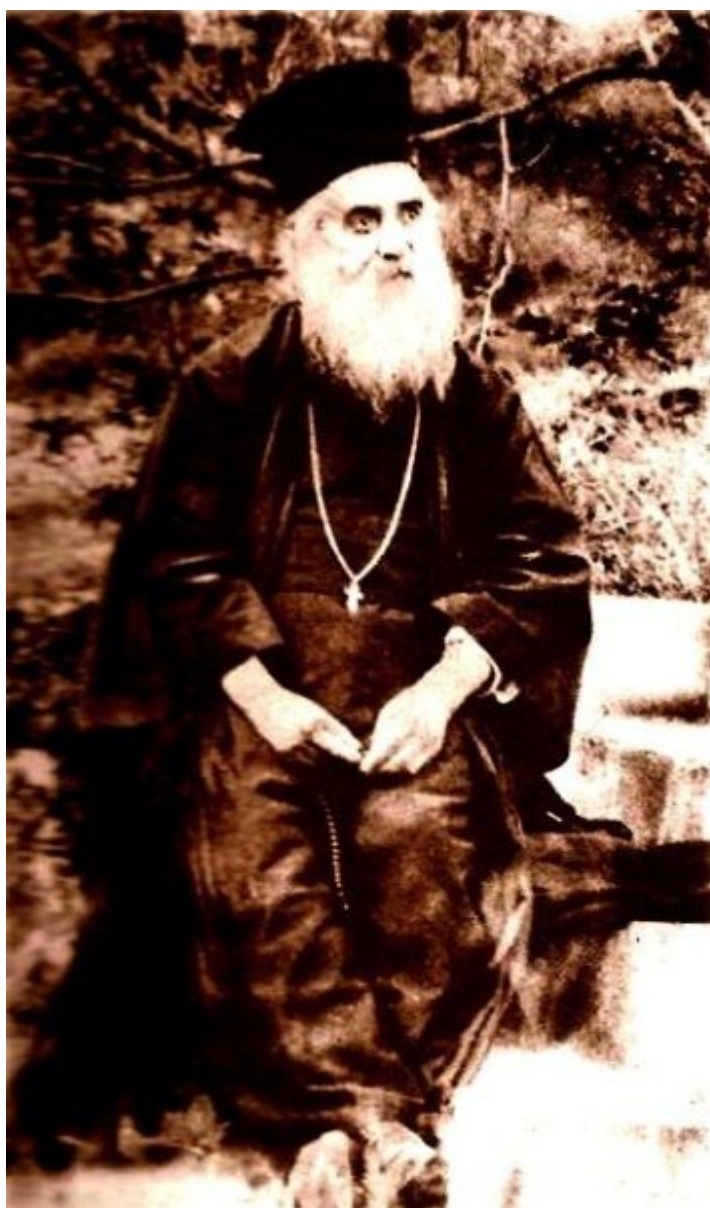
τους για κάτι μοναδικό...

Όπως αναφέρει στον πρόλογό του ο εκδότης, ο τιτουλάριος μητροπολίτης Φαναρίου **Αγαθάγγελος**, γενικός διευθυντής της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, «στο πρόσωπο του αγίου Νεκταρίου εκδηλώνονται οι προϋποθέσεις της συμμετοχής του ανθρώπου στη ζωή του Χριστού. Αυτές είναι η συγχώρεση, η άφεση, η συμφιλίωση, η ειρήνη, η αγάπη.

Η αληθινή και ανεξάντλητη αγάπη είναι από τον Θεό και κατά Θεόν. Αν αγαπούμε

-σύμφωνα με τον Άγιο- όχι μόνο δεν μισούμε, αλλά ούτε και κρίνουμε ή κατακρίνουμε.

Η αγάπη είναι αναίρεση ή άρνηση του πειρασμού της κρίσεως και κυρίως της κατακρίσεως των άλλων, των αδελφών μας, των πλησίων μας. Το έργο της κρίσεως ή της κατακρίσεως των άλλων ανήκει στην Οικονομία του Θεού, του Δημιουργού και Σωτήρα μας, ένα έργο που είναι εγκληματικό να περιορίζεται στα όρια της ανθρώπινης δικαιοσύνης, όταν οι σχέσεις μας με τον Θεό δεν είναι νομικές ή δικανικές, αλλά αγαπητικές ή οικείες, και όταν προπαντός στην κρίση του Θεού για τα ανθρώπινα πράγματα δεν βαρύνει η δικαιοσύνη, αλλά η αγαθότητά Του».

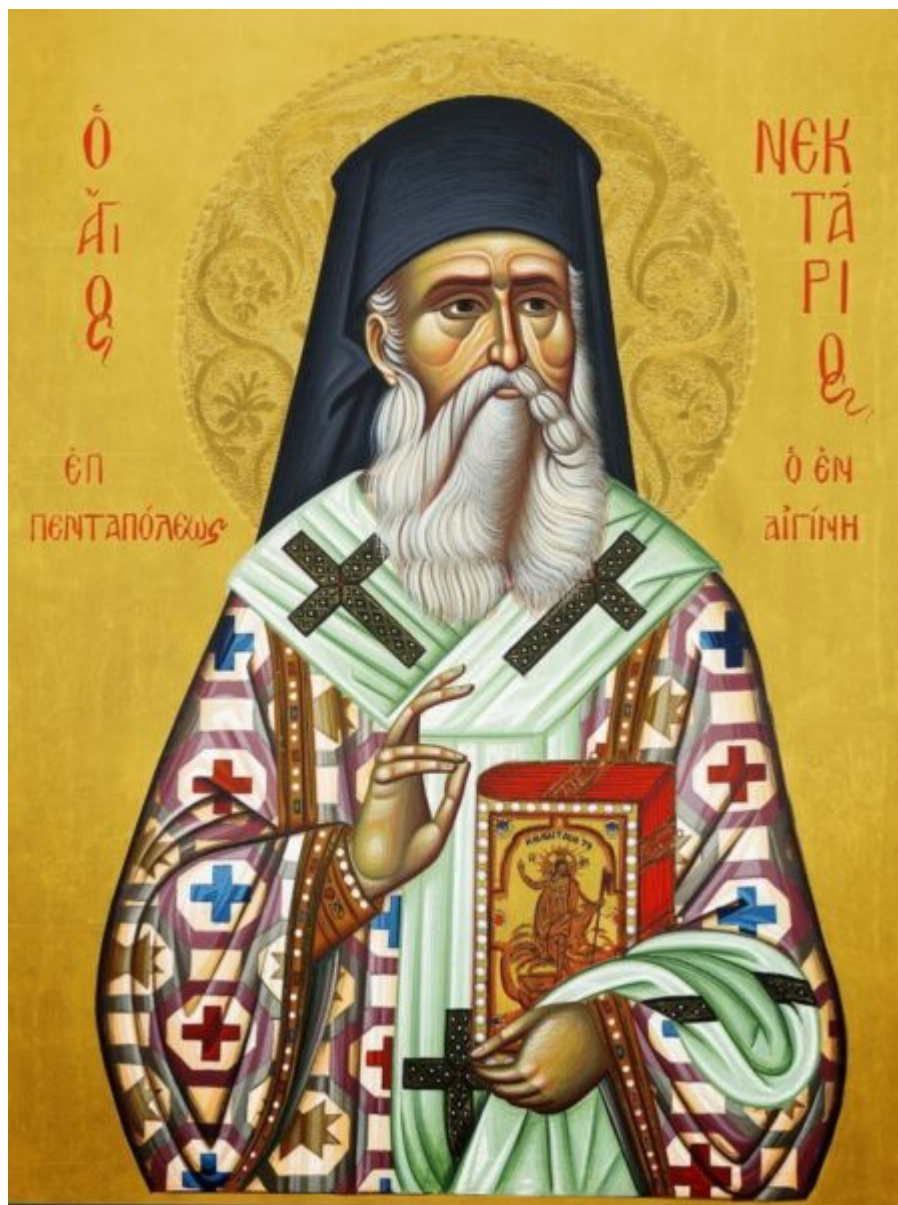
«Ο άγιος Νεκτάριος», γράφει ο γενικός διευθυντής της Αποστολικής Διακονίας, «με τη μεγάλη και αυστηρή ασκητική ζωή του, τη μόνιμη εργασία του στην προσευχή, την ταπείνωση, τη νηστεία, την αγρυπνία και την ακατάπαυστη μελέτη των Αγίων Γραφών και των Πατερικών έργων, την αύξηση των αρετών και την ένθεη πολιτεία του, έγινε ο μέγας και άγιος Ιεράρχης Πενταπόλεως, αξιομίμητος και αυθεντικός συνεχιστής της Ελληνικής Πατερικής Παραδόσεως».

Το έργο του μητροπολίτη Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυίας, Κλεόπα Στρογγύλη, βασίζεται σε ανέκδοτες αρχειακές πηγές και καλύπτει ολόκληρο τον ιστορικό βίο του -περιλαμβάνει δεκατέσσερα κεφάλαια- από τη γέννηση έως και την κοίμησή του.

Αρχικά εξετάζει το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας τον 19ο αιώνα και τον Άγιο Νεκτάριο ως Μέγα Αρχιμανδρίτη και κατόπιν ως Μητροπολίτη Πενταπόλεως. Εν συνεχεία καταγράφεται η πορεία του ως ιεροκήρυκας και η δράση του στη Ριζάρειο Εκκλησιαστική Σχολή. Κατόπιν αναφέρεται στην ίδρυση της Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Αιγίνης και στις Κατηχητικές Επιστολές του.

Η έκδοση συμπληρώνεται με συνεντεύξεις από τις τρεις σημαντικές περιόδους του βίου του: Αιγύπτου, Ριζαρείου και Αιγίνης.Τέλος, το έργο ολοκληρώνεται με εκτενή βιβλιογραφία, τόσο με πρωταρχικές όσο και με δευτερεύουσες πηγές, βοηθήματα και άρθρα.

«Ευχόμαστε διαπύρως όπως το χριστεπώνυμο πλήρωμα της Ορθόδοξης Εκκλησίας εμβαθύνει στην ιστορική και θεολογική προσέγγιση του πολυσχιδούς βίου και πλούσιου συγγραφικού έργου του σοφού ιεράρχη, τον οποίο η συνείδηση του ορθοδόξου λαού τιμά από χρόνια, ως μυροβλύτη και θαυματουργό Άγιο» καταλήγει στον πρόλογό του ο εκδότης.

Ο χαιρετισμός του Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος Ιερωνύμου

«Ασμένως πληροφορηθήκαμε ότι η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο επίσημος εκδοτικός και ιεραποστολικός Οργανισμός της Εκκλησίας μας, προτίθεται να εκδώσει και να συμπεριλάβει στις πολύτιμες εκδόσεις της δίτομο επιστημονικό έργο υπό τον τίτλο «Άγιος Νεκτάριος Κεφαλάς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως», συγγραφέν υπό του αγαπητού αδελφού συνιειράρχου, Σεβ. Μητροπολίτου Σουηδίας και πάσης Σκανδιναυΐας κ. Κλεόπα Στρογγύλη.

Πράγματι χαιρόμεθα για την έκδοση, καθώς η Ορθόδοξη Εκκλησία συνιστά την κιβωτό της σωτηρίας του ανθρώπου και ο «επιμελείας της ψυχής χειραγωγός» άγιος Νεκτάριος τονίζει προσφυώς ότι ο άνθρωπος οφείλει να φροντίζει και να

εργάζεται για τη σωτηρία του· διότι αλλιώς διατρέχει τον έσχατο κίνδυνο της απώλειας. Η αμαρτία, που διαφθείρει τον άνθρωπο, είναι σκότος και κακό μεγάλο, που αντιστρατεύεται το θέλημα του Θεού. Η ηθική μεν ελευθερία καταλογίζει κάθε παρεκτροπή ως αμαρτία, η δε αμαρτία απομακρύνει τον άνθρωπο από τον Θεό.

Αναμφισβήτητα εντός της Εκκλησίας μας προβάλλεται το πρότυπο του Αγίου, αγαθό προς το οποίο εκοπίασε και επραγμάτωσε με όλες του τις δυνάμεις και με τη χάρη του Θεού ο άγιος Επίσκοπος Πενταπόλεως, βιώνοντας μια πολυκύμαντη ζωή εν Χριστώ Ιησού και διά Πνεύματος Αγίου. Ως ηθικώς ελεύθερη προσωπικότητα απέβη Άγιος της Εκκλησίας, εφαρμόζοντας το θεικό παράγγελμα «άγιοι γίνεσθε, ότι εγώ άγιός ειμι» (Λευιτ. ια΄ 14, Α΄ Πέτρ. α΄ 16), και εισήλθε στην ευλογημένη Βασιλεία της «χάριτος του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και της αγάπης του Θεού και Πατρός και της κοινωνίας του Αγίου Πνεύματος», όπως ορίζεται υπό του Αποστόλου Παύλου (Β΄ Κορ. ιγ΄ 13).

Εν τούτοις η σύγχρονη κοινωνία παραβλέπει και αγνοεί τη διάκριση της ελευθερίας σε αληθινή και ψευδώνυμο, που είναι τόσο αναγκαία και σπουδαία. Ο άγιος Νεκτάριος ετόνιζε ότι η διαφορά του χαρακτήρος, έχει ως επακόλουθο και την διαφορά της ηθικής κατάστασης και την διαφορά του ήθους και των τρόπων και της πολιτείας και των πράξεων και των ενεργειών. Γι΄ αυτό, οι σκέψεις και οι πράξεις του αληθώς ελευθέρου ανθρώπου είναι ελεύθερες, ανεξάρτητες και αγαθές· ενώ ενός ανθρώπου διαπνεομένου υπό ψευδούς ελευθερίας, γίνονται ανελεύθερες, εξαρτημένες και κακές.

Περαιτέρω, συμφορές της ηθικής ανελευθερίας του ανθρώπου, επακόλουθες της παράβασης και παρακοής του θείου νόμου, αποτελούν η αμαρτία και ο θάνατος. Ο «της αρετής φίλος γνήσιος» Νεκτάριος υπογραμμίζει ότι ο πρώτος άνθρωπος εξαπατημένος, αθέτησε κατ΄ αρχάς την απαγόρευση της εσωτερικής φωνής του, που ποθούσε την τήρηση του θείου νόμου, υποδούλωσε κατόπιν την ηθική του ελευθερία με τις εισηγήσεις του διαβόλου, και παρέβη εν τέλει τη θεία εντολή, την τήρηση της οποίας επιθυμούσε πάρα πολύ και επεδίωκε.

Ανατρεπτικός παράγοντας της ανωτέρω απομακρύνσεως του ανθρώπου αποτελεί η φιλανθρωπία του Θεού, ο Οποίος δεν εγκατέλειψε τον άνθρωπο, αλλά με τη ενανθρώπηση του Υιού και Λόγου Του πραγματοποίησε και θεμελίωσε την δευτέρα κοινωνία με τον άνθρωπο. Η θεία φιλανθρωπία είναι άπειρη και η χάρη άφθονη για τη σωτηρία του ανθρώπου. Γι΄ αυτό ο Θεός δεν θέλει να καταστραφεί κανένα από τα δημιουργήματά του, αλλά όλοι να έρθουν σε επίγνωση της αληθείας και να σωθούν. Ως εκ τούτου δέχεται την μετάνοια αυτών που με τη θέλησή τους μετανοούν, συναισθανθέντες το αμάρτημά τους, αλλά και προσκαλεί σε μετάνοια όσους κατρακυλούν στην αμαρτία με αναισθησία και αδιαφορία, για να σωθούν και

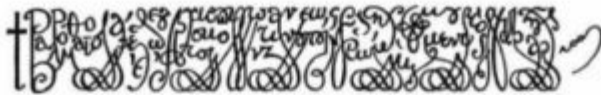
αυτοί.

Αποκορύφωμα της αγάπης του Θεού, κατά τον έξοχο της «Σηλυβρίας γόνον», συνιστά το παραδεδομένο υπό του Ιησού Χριστού μυστήριο της θείας Ευχαριστίας· είναι το ανώτερο όλων των μυστηρίων· είναι το θαυμαστότερο των θαυμάτων, όσων με την δύναμη του Θεού επραγματοποιήθηκαν· είναι το υψηλότερο απ' όσα η σοφία του Θεού επινόησε· είναι και το τιμιότερο όλων των χαρισμάτων, όσων η αγάπη του Θεού εχάρισε στους ανθρώπους· διότι αυτό υπερέχει όλων των άλλων. Αν και όλα τα θαύματα προέρχονται από την υπέρβαση κάποιων νόμων της φύσης, το μυστήριο της θείας Μετάληψης υπερέβη τα πάντα· γι' αυτό και δίκαια μπορεί να κληθεί και να θεωρηθεί το θαύμα των θαυμάτων και το μυστήριο των μυστηρίων.

Αυτό τον ευχαριστιακό τρόπο ζωής του ανθρώπου, δηλαδή της αναφοράς τόσο της δικής του ύπαρξης όσο και του κόσμου ολόκληρου προς τον Θεό, ανευρίσκουμε στα συγγράμματα και τη διδασκαλία του «ενθέου θεράποντος Χριστού», αγίου Νεκταρίου. Επίκεντρο επομένως της πνευματικής ζωής του χριστιανού, θα τονίσει ο Άγιος, παραμένει ο Κύριός μας Ιησούς Χριστός, ο οποίος αφού έγινε θύτης και θύμα, πρόσφερε τον εαυτό του στον Θεό «θυσίαν άμωμον εις οσμήν ευωδίας» και συμφιλίωσε την ανθρωπότητα με τον Πατέρα, εισερχόμενος μία φορά στα Άγια με το ίδιο του το αίμα και ευρίσκοντας αιώνια λύτρωση για την ανθρωπότητα.

Έχω την πεποίθηση, λοιπόν, ότι αυτές οι θεολογικές αλήθειες μαζί με το λειτουργικό – ασκητικό ήθος του Αγίου, θα αναδειχθούν με την μελέτη του παρόντος δίτομου εμπεριστατωμένου με αρχειακές πηγές συγγράμματος, ευχόμενος σ' όλους τους πιστούς της Εκκλησίας «παν δώρημα τέλειον, άνωθεν καταβαίνον από του πατρός των φώτων» (Ιακ. α' 17)».

Η επιστολή του Οικουμενικού Πατριάρχη Βαρθολομαίου

Τερώτατε Μητροπολίτα Φαναρίου, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητέ ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἀγαθάγγελε, Γενικέ Διευθυντά τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, χάρις εἰη τῇ ὑμετέρᾳ Τερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Στοιχοῦντες τῷ αἰτήματι ὑμῶν, ἀσμένως ἀποστέλλομεν τὸν παρόντα Πατριαρχικὸν χαιρετισμὸν διὰ τὴν ἔκδοσιν, ἑλληνιστί καὶ ἀγγλιστί τοῦ ἐντυπωσιακοῦ πονήματος τοῦ Τερωτάτου καὶ λίαν ἡμῖν ἀγαπητοῦ Μητροπολίτου Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναβίας κ. Κλεόπα «Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος Κεφαλᾶς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως. Ἱστορικὴ Μελέτη ἐπὶ τῇ βάσει ἀνέκδοτων ἀρχεῖακῶν πηγῶν», τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ εὐχυμὸν καρπὸν ὑπερτρακονταετοῦς ἐπισταμένης ἐρευνητικῆς ἐργασίας.

Ὁ Ἅγιος Νεκτάριος εἶχεν ἀφιερῶσει ὁλόκληρον τὴν ὑπαρξίν του ἀνευ ὧρων εἰς τὸν Χριστὸν καὶ εἰς τὸ θεανδρικὸν Αὐτοῦ σῶμα τὴν Ἁγίαν Ἐκκλησίαν. Εἰς ὅλας τὰς φάσεις τοῦ βίου του, εἴτε ἐν τῇ γενετείρᾳ αὐτοῦ Σηλυβρία ὡς παιδίον καὶ μαθητὴς, εἴτε ἐν τῇ Πόλει τοῦ Κωνσταντινίου ὡς ἑφηβος, εἴτε ἀλλαχοῦ ὡς φοιτητὴς θεολογίας, ὡς δημοδιδάσκαλος, ὡς μοναχός, ὡς ιεροδιάκονος, ὡς ἱερεὺς καὶ Μητροπολίτης Πενταπόλεως εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Ἀλεξανδρείας ἐν πολλαῖς περιστάσεσιν, εἴτε ὡς ἱεροκέρυξ, καθηγητὴς ἐν Ἀθήναις καὶ Διευθυντὴς τῆς Ριζαρείου Σχολῆς καὶ ὡς μονάζων ἐν Αἰγίνῃ, ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ἦτο ταπεινὸς δούκων τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ πλησίον, ἀνεξίκακος, συγχωρητικὸς, ἀγαπητικὸς καὶ θυσιαστικὸς.

Ἀξιολογιωτάτη εἶναι καὶ ἡ συγγραφικὴ παραγωγή τοῦ Ἁγίου. Ἡ θεολογία του πηγάζει «ἐκ καθαρᾶς καρδίας» καὶ ἐκφράζει τὴν ἐμπειρίαν τῆς κεχαριτωμένης κοινωνίας μετὰ τὸν ζῶντα Χριστόν. Εἶναι θεολογία ποιμαντικὴ, μεστή σοφίας, θεογνωσίας καὶ ἀνθρωπογνωσίας, δοξολογία τοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ Λόγου καὶ τῆς «ἀγγέλων ὑπερτέρας» Θεοτόκου. Ὅπως ὅλοι οἱ Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας, οὕτω καὶ ὁ Ἅγιος Νεκτάριος ἐνσταλάζει εἰς τὴν ζωὴν μας τὴν γεύσιν τῶν Ἑσχάτων, εἶναι μάρτυς τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀκτινοβολεῖ τὴν δόξαν τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Ὡς γράφεται εἰς τὴν Ἐγκύκλιον τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου: «Δέν νοεῖται Ἀγιότης τοῦ ἀνθρώπου ἐκτός τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, «ὃ ἐστὶν ἡ Ἐκκλησία» (Ἐφεσ. α', 23). Ἡ ἀγιότης πηγάζει ἀπὸ τὸν μόνον Ἅγιον. Εἶναι μετοχή τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν ἀγιότητα τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ "κοινωνίᾳ τῶν ἁγίων"» (§ 4). Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ, οἱ Ἅγιοι ἀνήκουν εἰς τὸν πυρῆνα τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι χαρισματικοὶ φορεῖς τῶν δωρημάτων τῆς Θείας ἀγάπης καὶ ἐνσαρκώνουν τὴν ἀποστολὴν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ κόσμῳ καὶ τὸν οὐράνιον αὐτοῦ αἰῶνιον προορισμόν.

Θεωροῦμεν μεγάλην εὐλογίαν τὴν ἀναζωογόνησιν τῆς Τεράς Μητροπόλεως Σηλυβρίας, ἀξιαγαστῶ μερίμνῃ τοῦ Τερωτάτου ἀδελφοῦ Μητροπολίτου Μαξίμου. Τὸ μικρὸν τὰ νῦν ποίμνιον τῆς Μητροπόλεως Σηλυβρίας ἐκπροσωπεῖ

τούς άπανταχοῦ Σηλυβριανοὺς καὶ πάντας τοὺς ὀρθοδόξους πιστοὺς, οἱ ὅποιοι τιμοῦν εὐσεβοφρόνως τὸν σεπτὸν «γόνον τῆς Σηλυβρίας» καὶ «ἐνθερμον θεράποντα Χριστοῦ» Νεκτάριον καὶ ἔχουν βιώσει τὰς εὐεργεσίας του, ἵστις παντοδαπὰς καὶ ἐνθεον παρηγορίαν. Ἡ ἱστορικὴ γενέτειρα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου εἶναι, καὶ θὰ παραμείνῃ εἰς τοὺς αἰῶνας, τόπος ἀγιασμοῦ, πανίερον προσκύνημα, πηγὴ ἐνδυναμώσεως τῶν πιστῶν πρὸς καλὴν ἀναστροφὴν ἐν τῷ κόσμῳ καὶ εὐγνώμονος μαρτυρίας περὶ τῶν ἀρετῶν δωρημάτων τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης καὶ περὶ τῆς «οὐ κατασχευοῦσης» ἐλπίδος ζωῆς αἰωνίου. Οὐδεὶς ἐκ τῶν προσκυνητῶν τῆς Σηλυβρίας ἀπέρχεται χωρὶς νὰ ἔχῃ βιώσει τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου, τὸν σωτηρικὴν ἐσωτερικὸν συγκλονισμόν καὶ τὴν βεβαιότητα τοῦ «οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν» (Ἑβρ. ιγ', 14).

Τὴν ἀγιότητα ὡς πυρῆνα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ ὡς κεντρικὴν ἐκκλησιολογικὴν ἔννοιαν προβάλλει ἡ μετὰ χεῖρας ἐμπνευσμένη καὶ ἐμβριθὴς μελέτη τοῦ Ἁγίου Σουηδίας περὶ τοῦ βίου καὶ τῆς κατὰ Χριστὸν πολιτείας τοῦ Μητροπολίτου Πενταπόλεως καὶ «ἐφόρου Αἰγίνης» Νεκταρίου. Ἐπαινοῦμεν τὴν μακροχρόνιον ἀφιέρωσιν τοῦ Τερωτάτου ἀδελφοῦ εἰς τὴν μελέτην τοῦ πνευματικοῦ, ποιμαντικοῦ καὶ θεολογικοῦ ἔργου τοῦ ἡγαπημένου Ἁγίου τῆς παγκοσμίου Οὐρθοδοξίας. Εἰς τὸ ὀγκῶδες αὐτὸ πόνημα, τὸ ὅποion ἀποτελεῖ μίαν πραγματικὴν «ἐγκυκλοπαίδειαν» περὶ τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου, ἀναδεικνύονται ἀγνωστοὶ μέχρι σήμερον πτυχαὶ τῆς ζωῆς καὶ τῆς πολυδιαστάτου διακονίας του, ἡ ἀκλόνητος πίστις αὐτοῦ εἰς Χριστόν, τὸ ἀκέραιον ἐκκλησιαστικόν του φρόνημα, ἡ θεολογικὴ καὶ ἡ θύραθεν παιδεία του, ἡ ταπεινοφροσύνη καὶ ἡ προότης τοῦ χαρακτήρος του, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὄχι μόνον ἀντιμετώπισε τὰς περιστάσεις καὶ τὰς διώξεις, ἀλλὰ κατέστη, θεῖα εὐδοκία, πρότυπον φιλοθείας καὶ φιλανθρωπίας, σκεῦος ἐκλογῆς τίμιον, οὐ διαλείπων θαυματουργῶν καὶ ἰώμενος τοὺς προστρέχοντας εἰς αὐτόν.

Μὲ αὐτὰς τὰς σκέψεις, ἀπευθύνομεν πρὸς τὸν πολλὰ κοπιῶσαντα λόγιον καὶ φιλάγων ἀδελφόν Μητροπολίτην Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναβίας κ. Κλεόπαν μυχόθεν συγχαρητηρίους εὐχὰς ἐπὶ τῇ συγγραφῇ τοῦ σημαντικωτάτου τούτου βιβλίου περὶ τοῦ «Ἁγίου τοῦ εἰκοστοῦ αἰῶνος» Νεκταρίου, ἡ ἔκδοσις τοῦ ὁποίου, τυχὴ ἀγαθῇ, συμπίπτει μὲ τὴν συμπλήρωσιν, τὸ ἔτος 2020, ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς ὁσιακῆς κοιμήσεως αὐτοῦ, ἐκφράζοντες δὲ τὴν εὐαρέσκειαν τῆς ἡμῶν Μετροπόλεως ἐν τῷ προσώπῳ ὑμῶν, Ἁγιε Φαναρίου, πρὸς τὴν Ἀποστολικὴν Διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία, ἤδη ἐπὶ ὀγδοήκοντα καὶ τρία ἔτη, προσφέρει πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἀγιοτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς σύνολον τὴν Οὐρθοδόξian, διὰ τὴν ἐνταξιν τοῦ παρόντος ἔργου εἰς τὰς Ἐκδόσεις αὐτῆς, ἀπονέμομεν τοῖς ἀναγνώσταις αὐτοῦ τὴν Πατριαρχικὴν ἡμῶν εὐλογίαν, ἐπικαλοῦμενοι ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς συνεργάτας ὑμῶν, πρεσβείας τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου τοῦ Θαυματοουργοῦ, τὴν ζωηφόρον χάριν καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος τοῦ πανάρχοντος, παντεπόπτου καὶ πανδώρου Θεοῦ.

βιβ' Ιουλίου 19
ἡ ἀγαπῶνς ἐν χερσὶ ἀδελφός.